

KÜRTÖS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

A KÜRTÖS tíz éve

Az önök újságja

2014. augusztus elején jelent meg a KÜRTÖS – Trubnik első száma, melyhez a bevezetőt Dr. Turi–Kovács Béla országgyűlési képviselőnk, az Országgyűlés korelnöke üdvözölte az alábbi szavaival.

Megkérdézhetik az újság első olvasói, hogy milyen jögről szólok én, aki nem lakom Pilisszentlászlón? Nem jogom, hanem nyomós indokom van arra, hogy megosszak önökkel néhány gondolatot.

Az alföldről, Békés megyéből kerültem ide, erre a tájra és élek itt már sok évtizede. Az én őseim is a törökidő után jöttek hazát építeni, a nagy magyar Alföldre.

Megteremtették a pusztaságból, a semmiből Magyarország első gabonatermő vidékét. Sok mindent elfelejtettünk, de az ősök tiszteletét a mai napig megtartottuk. Magyarok vagyunk, akik szeretjük és becsüljük ezt a hazát, szűkebb pátériánkat, de nem feledjük az ősokeket sem. Szűkebb pátériánkat, de nem feledjük az ősokeket sem. Árpád-házi királyaink idejében az udvar főurai, maga a király is gyakran vadászott a pilisi erdőkben. A mai Pilisszentlászló helyén a Kékes település állt, amely a törökidő után megsemmisült. A török kiűzése után újraindult az élet Magyarországon, új települések keletkeztek, más tájakról érkeztek emberek, akik hittek és bíztak a jövőben. Az elpusztult településekre, amikor megérkeztek az

első szlovák telepesek, a magyar felvidék hegyes vidékéről a Duna-menti szűkebb Magyarországra, bizonyára szomorúan gondoltak a hegyeikre, az erdőkre. Aztán amikor lepillantottak a hegytetőről arra a gyönyörű kis medencére, ahol felépült az új Pilisszentlászló, akkor már bizonyosan otthon érezték magukat.

Szorgalmas emberek voltak az ősök, rövidesen megépítették kis házaikat, templomot építettek, közösségeket hoztak létre. Az erdő volt az élet lehetősége, hosszú évtizedeken, hosszú évtizedeken, évszázadokon keresztül az erdő mindig fizetett az itt élő emberek gondoskodásáért, szeretetért. Jó

közösség volt, amely őrizte a hagyományait, anyanyelvét, és így tudtak Magyarország, az egész magyar nemzet hasznára dolgozni, boldogulni. A legújabb kor meghozta azokat a változásokat, amelyek egy új életformát is jelentenek. Az erdő már kevésbé ad munkalehetőséget, a közlekedés könnyebb lett, a munkahelyek szétszóródtak, új benyomások, új szokások és új emberek kerültek a faluba. A falu sokáig őrizte iskoláját, nevelte a gyermekeket a hagyományoknak megfelelően, mindez az utóbbi évtizedekben sokat változott. Jöttek új, és új dolgok, és elmaradtak régi, szintén jó dolgok, a kettő harmonikus együttélése még nem jött létre.

Minden önkormányzati választás egy-egy település számára jövőválasztást is jelent. Különösen így van ez azokon a helyeken, ahol még élnek az ősohöz kötődő jó és fontos saját hagyományok, amelyeket mindenki meg szeretne tartani, de csak kevesen hajlandók ezért tenni is. Magyarország most keblére igyekszik ölelni a Kárpát-medencében élő magyarokat és keblére öleli, szeretve tiszteli azokat a magyarokat is,. Akik megtartották identitásukat és így válnak a haza jó fiaivá. Pilisszentlászlón együtt élnek szlovák származású régi helyiek, és együtt élnek a máshonnan jött új szentlászlóiak.

Közös feladat megtalálni, azokat a tenni akaró, jó vezetőket, akik Pilisszentlászlót nem a régmúlt feledésre ítélt falujának tartják, hanem újítani akarják, fejleszteni akarják a hagyományokat, élő fejlődő települést akarnak.. Megőrizni kívánják hitben és bizalomban, ezért kívánnak dolgozni. A közelgő önkormányzati választáson a jövő alakítása a Pilisszentlászlóiak kezében van. Adjon a Mindenható bölcsességet ahhoz, hopgy jó döntést hozzanak.

Dr. Turi – Kovács Béla
országgyűlési képviselő

Az Alapítók emlékműve

Az Alapítók emlékműve, szintén egyidős a Kürtös újsággal, hiszen annak első számában írtam néhány sort az eleinte néhány „okos” – vagy inkább tudálékos, ifjú titán falunkbéli segítség helyett inkább az egyszerűbb megoldást a GÚNYOLÓDÁST választotta. Ekkoriban jelent meg gúnyolódó írásos formában, fényképpel mellékelve a „TÉTOVA KŐ” elnevezéssel. A sziklatömbre az akkori vélemények, javaslatok, stb. alapján valóban ráillett a „Tétova kő” elnevezés.

Ezen kijelentésem illetve leírtakat alátámasztandó, leírok néhány javaslatot az emlékmű helyszínét illetően.

Tehát az emlékmű helyét illetően a lakosságtól több javaslat is érkezett.

- Az őslakosságunk Tereza tér néven ismert Petőfi – tér.
- A falu feletti Szentendre –Visegrádi út leágazásnál lévő szépen kialakított terület.
- A hajdani önkéntes tűzoltószoza, majd fodrászat, kisbolt, cukrászda, épület és a Községháza sarkán lévő beszélgetés stb. Végül a jelenlegi hely lett kijelölve.

Az emlékmű tervének önkormányzati részről történő elfogadása sem bizonyult a legegyszerűbb feladatommak.

Polgármester- úr helyi építész által igen tetszetős ciklopkő falazatból tervezett emlékművet javasolt. Ennek az emlékműnek anyag és munkadíja plusz ÁFA költsége a 2011. évben készült költségvetés alapján 850 000 forint lett volna Ezen összeg, nem tartalmazta az emléktábla-elhelyezési költségeket, amit akkor is a Helyi Szlovák Önkormányzat vállalt magára.

Nos, az akkori falunkbéli írástudóinkból álló „Nagy ÖNKORINK szenátorai” SOKALTÁK EZEN ÖSSZEGET. Miután beszéltem nekik az őseinkre való emlékezés nemes feladatáról, beszédemet némelyek ugyan megtapsolták, de a jelzett összeg megszavazását elutasították.

Akár a magyar nemesek Mária Teréziának tett ígéretükben: „Életünket vérünket, de zabot nem!”

Ugyanakkor némelyikük okos javaslattal rukkolt elő: - „Elég lesz egy emléktábla a Községháza falára”. Természetesen az Szlovák Önkormányzat csekélyke pénzéből.

Ezután próbálkoztam a Parkerdészetnél, egy nagyobb kötömb irányában, de a szigorú tájvédelem miatt nem jártam eredménnyel.

Nagyon érdekes abszolút inhumánus választ kaptam.

Tehát elődeink, akik életüket szinte éhbérért az erdőben dolgozták le, nem érdemtek egy sziklatömböt. Az elutasítás RANGON ALULI volt. Ezt a témát tovább ragozni, viszont részemről rangon aluli!

Ezt követően mentem a Dunabogdányi kőbányába, ahol előadtam, hogyan jártam sziklatömb ügyben. Sokáig nem kellett beszélnem. Kísérőt kaptam, és kedvem szerint válogathattam, majd megjelöltem a számomra kedvező alakú mintegy két tonnás kötömböt. Ez a kötömb került a jelenlegi helyére.

Az ott kiásott gödörbe. A gödörbe taszított kő, később, mint TÉTOVA KŐ iratkozott föl a facebookra.

Ismét eltelt egy év, mire engedélyt kaptam a folytatásra. Az emlékművön szereplő nevekből egyértelműen kitűnik, hogy községünket a környező településekhez hasonlóan, különböző nemzetiségű családok alapították. Tehát a közhiedelemmel ellentétben nem vagyok terjesztője a „pán – szlávizmusk”, hiszen négy nagyszülőm is különböző nemzetiségű volt, és nem vagyok ezzel egyedül. A táblán szereplő nevekről bővebben a következő számban írok. Jövőre 2025-ben lesz kerek 300. évfordulója az első családok letelepedésének. Ezt méltóképpen kellene megünnepelnünk! Minden kedves olvasómtól szívesen veszem az ötleteket, javaslatokat. Befejezésül hadd idézzek egy régi mondást: „Aki nem tiszteli a múltat, nem érdemli meg a jövőt”

F R

Szent László szobor koszorúzása Pilisszentlászlón

Az előző évek hagyományát ápolva Június 29 -én szombaton a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület megemlékezett, településünk névadójáról Szent Lászlóról, aki a polgárórság védőszentje is. A főtéren elhelyezkedő Szent László szobor koszorúzására került sor.

Tizenhét Szentlászló névvel rendelkező település közül Pilisszentlászló csak az egyik. A középkorban a falut Kékesnek hívták, majd a török hódoltság utáni az újra betelepülő falu a Szentlászló nevet kapta. Azonban az, hogy a török kiűzése után a betelepülő szlovákok és lengyelek

Szentlászlóról nevezték el a korábbi Kékes települést, az nem véletlen.

Az idei Országos Polgárőr napon, Tiszafüreden Dr. Túrós András ny. r. altábornagy OPSZ elnöke mondta: „A polgárórség Szent László, - a lovagkirály - szelleméhez méltón végzi tevékenységét. A történetírás szerint Szent László korában hazánk az akkori Európa legbiztonságosabb országa volt, mely most is az!” Szent Lászlónak lengyel vonatkozású kapcsolata van, hiszen Lengyelországban született. Az erős központi hatalmat kialakító uralkodó a törvényhozás területén is maradandót alkotott. A település főterén álló szobor koszorúzása mellett annak megszentelésére is sor került a korábbi években. A koszorúzásnál az ünnepi beszédet a Polgárórség tagja, Fajcsák Tibor tartotta, - aki egyben a település főtisztelendője is-. A fő téren az iskola mellett elhelyezett I-II világháborús emlékműnél is elhelyeztünk egy kis koszorút gyertyával – a hősökre emlékezve -, ahol Franyó

Rudolf mondott történeti beszédet. A koszorúzási ünnepségen Mihics József egyesületi elnök, Franyó Rudolf alelnök író műfordító, Dr. Frigyer László r. alezredes Nemzeti Közszolgálati Egyetemi Polgárórség titkára OPSZ Kutyás szolgálati állatvédelmi tagozat általános elnökhelyettese, Dr. Schweickhardt Gotthilf ny. t. alezredes, Dr Bakos Zoltán ügyvéd Losonci Miklós mérnök tanár, Mihics krisztián r. hdgy és Gyetvai Szabina hdgy vettek részt.

A koszorúzás és a település nevezetességeinek megtekintését követő szakmai és baráti megbeszélésre került sor, mely helyszínét és szerény fogadását Franyó Rudolf biztosította.

Fotó: Gyetvai Szabina

Pilisszentlászló, 2024. június 29.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A halál nem válogat

"A halál nem válogat!" Halhattuk ezt a mondást hajdanában is, már gyerekkorunkban. Így történt ez a legkedvesebb tanítványommal, és később barátommal is. Pistit kicsi gyerekkorom óta ismertem, hiszen édesapjával nyolc évig egy osztályban jártunk. Édesanyja szintén itt végezte általános iskolai tanulmányait. Családi házukat, ahol István gyerekkorát, majd ifjú éveit töltötte, mint építési vállalkozó építtettem. István 1984-ben kezdte meg, mint kőműves szakmunkás tanuló

éveit. Gyakorlati oktatásra hozzáam járt. Rendkívül öntudatos tanuló volt, három éven keresztül, egy hangos szó sem hangzott el közöttünk. Nagyon jó eredménnyel fejezte be tanulóéveit, és kapott szakmunkás bizonyítványt.

1992. júniusában kötött házasságot. Következ év szeptemberében megszületett lányuk Kitti. Öt évvel később, 1998. októberében fiúk Bence. Szerette feleségét, és gyermekeit. Ahogy mondani szokás, "élt, halt a családjáért.

1999 – ben beköltöztek a saját családi házukba, amit saját kézzel és barátai segítségével épített fel. Szerette a szép, rendezett környezetet, amiért rengeteget is tett. Szabadidejében barkácsolt, szépítgette a kertjüket. Humánusságára jellemző, hogy szeretett kutyájával sokat törődött, igazi családtagként tekintett rá. Örömet lelte, ha a család barátai náluk voltak, bográcsoltak beszélgettek.

Betegségében barátai, ismerősei rengeteg erőt adtak, hogy végig támogatták őt lelkiileg a hosszantartó betegségei alatt. Méltósággal, orvosi tanácsait betartva, várta a gyógyulását. Tele volt tervekkel a jövőt illetően.

Számos tanfolyamot végzett, a munkaköréhez kapcsolódó plusz képesítéseket megszerzett.

Kedves István! Rövid, de szorgalmas életed és türelemmel viselt betegséged után nyugodjál békében!

Legyen Neked könnyű a pilisi föld, melyben tested örök nyugovóra lelt.

FR

Totál disznóság Brüsszel

De most egy másiktól akarok írni. Egy kapitális szarvasbikát lőni rengeteg idő, pénz és energia ráfordítás igényel, de még az is eltörpül egy pár grammos szarvasgomba megtalálásához képest. Amelynek grammja az aranyéval arányos a hihetetlen ritkasága miatt. Disznóval vagy kutyával lehet kiszagoltatni. Egy ismerősömtől kérdeztem, hogy melyik a hatékonyabb.

-A disznó maga is szereti, ezért nem is kell motiválni külön – válaszolta. – Szóval disznóval keresteted? – kérdeztem.

-Nem, kutyával – válaszolta.

-De miért - kérdeztem?

-Azért mert az nem szereti. – válaszolta.

-Az, miért jó – kérdeztem.

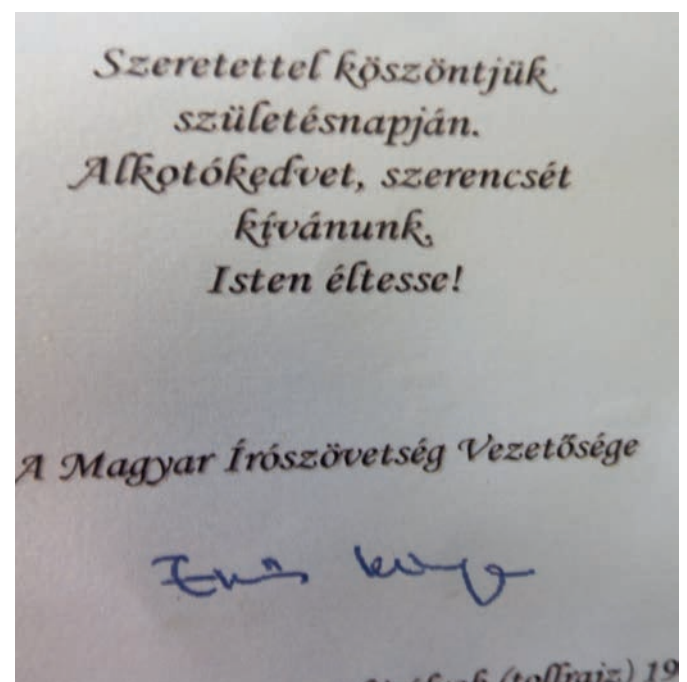
-Azért, mert a disznó a közös keresés közben leharapta az egyik ujjamat – mondta. Kész disznóság. Termeszteni lehetetlen megtalálni is

szinte lehetetlen. Vagyonokba kerül, de a lényeg, hogy lehet kapni. Én már kétszer ettem „bolondgombát”. Teljesen ehetőek voltak (Ízre). Csak mérgezőek, de nem a halálos fajtából. Ahol az első hiba az utolsó is: Gyilkos galóca.

A Szlovák Írószövetség jubiláló tagjai és a magyar írószövetség üdvözlete

Jubilajúci spisovatelia – členovia Spolku slovenských spisovateľov v júli 2024	
1. 7. 1949	– Rudolf Franyó
4. 7. 1949	– František Rojček
5. 7. 1944	– Dalimír Hajko
8. 7. 1964	– Eva Vitezová
9. 7. 1939	– Ivan Szabó
12. 7. 1929	– Pavel Hamžik

Tibor atya bölcs mondásainak gyűjteményéből

- Az Isten adott az embernek két fület és egy száját azért, hogy a száj kevesebbet beszéljen, a fülek pedig több mindent meghalljanak.
- Az Isten nem tud egy időben mindenütt ott lenni, azért teremtette az anyákat.
- Ne légy édes mert megesznek, ne légy keserű mert kiköpnek.
- Félj az előtted lévő kostól, a hátadnál lévő lótól és a minden oldalon lévő ostobáktól.
- A háromnapos vendég és hal kezd bűdösödni.
- Az ismeretek nem foglalnak sok helyet.
- Ha nem szeretnéd, hogy az emberek a hátadra másszanak, akkor ne hajolj le túlságosan.
- A süket meghallotta, ahogy a néma mesélte, hogy a vak látta ahogy a sánta gyorsan futott.
- Ha az adakozás nem kerülne semmibe akkor mindenki emberbarát lenne.
- A szülők megtanítják a gyerekeket beszélni, a gyerekek pedig megtanítják a szülőket hallgatni.
- Távolról minden ember jó.
- Amikor megöregszünk akkor rosszabbul látunk, de többet.

Magyarországi Szlovákok Napja - 2024

Az Országos Szlovák Önkormányzat, a magyarországi szlovákok országgyűlési szószólója és a Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézete szervezésében 2024. július 6-án a Fejér vármegyei Bakonycsernyén rendezték meg a Magyarországi Szlovákok Napját, amelyen több vallási és politikai vezető is beszédet mondott.

A hazai szlovákság legkiemelkedőbb eseményét minden évben Szent Cirill és Metód július 5-i ünnepéhez kötődően július első szombatján rendezik meg az Országos Szlovák Önkormányzat (OSZÖ) más-más szlovákok lakta településen. Bakonycsernyén több elismerést is átadtak az arra érdemeseknek. Az idén 300 éves nagyközségben az egész napos rendezvényen több vallási és politikai

vezető is beszédet mondott az evangélikus templomban tartott ökumenikus istentiszteleten.

A Bercsényi utcában felállított Letelepdedési emlékmű átadását követően mindenkit ökumenikus áhítatra hívtak az evangélikus templomba, ahol az OSZÖ átadta a Nemzetiségünkért Díjait, illetve a Lami István-díjat.

Az egyházaknak, illetve a szlovákiai magyaroknak és a magyarországi szlovákoknak nagy szerepük van abban, hogy jelentősen javult a magyar-szlovák kapcsolat - jelentette ki a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára. Soltész Miklós hangsúlyozta: 2010-ben, kormányzásuk kezdetekor az volt az egyik legfontosabb szempont, hogy békességet teremtsenek országon belül és a szomszédos országokkal is. Felidézte, hogy akkoriban Szlovákiában Magyarország volt a legelutasítottabb nemzet, s ezen mindenképpen változtatni akartak. Az államtitkár kiemelte, hogy az évszázados együttélés miatt is érdemes volt küzdeni, mert a két nemzet közötti kapcsolat ma már nagyon jó, amiben nagy szerepe volt az egyházak mellett a szlovákiai magyaroknak és a Magyarországon élő szlovák nemzetiségnek is. Soltész Miklós úgy vélte, ez példaként szolgálhat más nemzetek irányába, és elhozhatja a legfőbb célt: továbbra is békességben élni egymás mellett.

Az államtitkár elmondta, hogy Bakonycsernye újraalapításának 300. évfordulóját ünnepli, hiszen a korábbi falu elpusztult a török időkben. Három évszázaddal ezelőtt hitüket, kultúrájukat és

nyelvüket őrző szlovák emberek kerültek a településre, amelyre büszke lehet magyar és szlovák egyaránt - hangoztatta.

Fuhl Imre

Visegrád Palotajátékok biztosítása közös szolgálat

Visegrád Települési Polgárőr Egyesület felkérésére a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület aktív tagjai 2024. július 13-án (szombat) a visegrádi Nemzetközi Palotajátékok biztosításában illetve közös járőrszolgálatban vettek részt.

Az egy napos szolgálat befejeztével Vincze István elnök megköszönte polgárőrségünknek, hogy erősítettük Visegrád közrend közbiztonságát.

Pilisszentlászló, 2024. július 13.

Fotó: Illés Miklós Attila

Mihics József
egyesületi elnök

Újjátelepülés Pilisszentlászló újabb betelepítése

A törökök elleni felszabadító háború, valamint a kurucok harcainak pusztítása a történelmi Pest megyének majdnem teljes elnéptelenedését eredményezte. A felszabadulás utáni ötven esztendő méltán nevezhetjük a megye újjátelepítésének és a gazdasági élet – elsősorban a mezőgazdaság és állattenyésztés – megteremtésének időszakának.

A 17. század végén kezdődött azoknak a jobbágyoknak illetve az ő leszármazottaiknak a visszaáramlása, akik előbb a török elől menekülve hagyták el otthonaikat. Az 1700 – as évektől okleveles adatok alapján kísérhettem figyelemmel, hogy az északi megyékből a mai Magyarország mely vidékeire kerültek kétséget kizáróan szlovák telepesek, s közöttük – különösen Pozsony, Bars, Hont Nógrád egyes szlováklakta területeiről – olyanok is voltak, akik a török elől menekültek északra, derék pálosainkkal. Az előbbieken kívül

jöttek még Túróc megyéből is, a Nyitra – Zsolna vonalától nyugatra eső részéről, akik viszont a Dunántúlon telepedtek le. Az első hullám 1690-től 1711-ig tartott.

Manga János leírásait olvasva kitűnt, hogy a telepesek második hullámában ami tartott 1711 – 1740. érkezettek egy része, főleg katolikus vallásúak, akiket a pálosok vagy a káplán toborzott, zömmel itt a Pilisben telepedtek le. Származásuk főleg a mai Nyugat – Szlovákia. Szülőfalunk többsége a Miave folyó melletti településekből érkeztek főleg a közeli Páloskolostor szerzetesei közvetítésével. A Miave folyó melletti területen ekkor már az evangélikusok voltak többségben. Ez volt leginkább a főoka falvaik elhagyásának a katolikus érzelmű lakosságának. A harmadik hullám 1740-től 1780 –ig tartott. A török uralom alól felszabadult területek vonzását, illetve az akkori idők népvándorlását a szökött jobbányokról

készült összeírások szemléltetik a legmesszemenőbben. Pest megye 73 helyiségébe 387 jobbágycsalád szökött.

Az 1728-as országos összeírásban olvasható, hogy a helybeliek emlékezete szerint a község mikor települt újjá. Ez az adat azonban nem egészen pontos. Pilis Szent László eszerint kb. 30 évvel 1728 előtt alakult, illetve egy hasonló adat szerint Pilis Szent László 27 éve, vagyis 1701-ben. Alakult volna, bár a magyei összeírásokon nem tudnak erről. Ebben az esetben már 1698-ban lakosoknak kellett volna lenni a községben. Ezt cáfolja az a tény, hogy 1699-ben a nyilvántartásban még nem szerepel senki. Az első kimutatás, az adózó családfőről csak 1701-ben készül. Vagy ezt az évet, vagy 1700-t kell tehát tekintenünk a török utáni betelepülés első évének. Ekkor viszont még csak 5 jobbágy szerepel összesen a kimutatásban, mint családfő.

Figyelembe véve azt, hogy ezek az összeírások nem a társadalom, statisztikai felmérését szolgálták, hanem közvetlenül az adózás érdekében történtek, feltételezhető, hogy a valós lakossági létszám ennél lényegesen nagyobb volt. II. József előtt hazánlban általános népszámlálás nem volt, így nincs olyan eszköz, amellyel Magyarország népességét az 1784 előtti időkből népszámlálásszerű alapon kilehetne deríteni.

Pilisszentlászlót a pálosok telepítik be és ők is a

földesurai a rend feloszlatásáig. Hozzávetőlegesen megállapítható, hogy honnan jöttek az első szlovák telepések....

HIRDETMÉNY

Augusztus 5. és 23. között szünetel az ügyfélfogadás a tahitótfalui kormányablakban.

Felújítási munkálatok miatt augusztus 5. és 23. között szünetel az ügyfélfogadás a Tahitótfalu, Szabadság tér 3. szám alatti kormányablakban.

Jelzett időszakban az alábbi közeli kormányablakokban biztosított az ügyintézés:
Szentendre, Dózsa György út 8. | Vác, Dr. Csányi László krt. 45.

Az elkészült okmányok átvételére a szentendrei kormányablakban van lehetőség.

Az ügyfelek lakóhelyükhöz közeli kiszolgálása érdekében Pest vármegyében Mobilizált Kormányablak Ügyfélszolgálatok (Kormányablakbuszok) működnek.

Online menetrendjük az alábbi útvonalon érhető el:

<https://kormanyhivatalok.hu/hu> > Kormányablakbusz menetrendek > Pest vármegye

Telefonos elérhetőség: 1818

Megértésüket köszönjük!

Kerékpáros teljesítménytúra a Pilisben

Polgárőreink 2024. július 07-én, vasárnap, második alkalommal vettek részt a településünket is érintő Pilis Ring kerékpáros teljesítménytúrázók biztonságának szavatolásában. Előzetesen a PVMRFK Szentendrei Rendőrkapitányság felé jeleztük a biztosítási feladatokat.

A két szakasz, mindösszesen 350 induló kerékpáros túrázó balesetmentes áthaladásának biztosítása 11 óra 00 perc és 16 óra 00 perc között zajlott le. Polgárőreink ezzel a tevékenységükkel ismételten, nemcsak a kerékpárosok biztonságához járultak hozzá, hanem a kerékpározás népszerűsítéséhez is. A biztosításban részt vevő polgárőröknek munkáját a szervezők megköszönték.

Pilisszentlászlói Polgárőr-és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület
Mihics József
egyesületi elnök

AZ ÉN MIATYÁNKOM DOBAY PÁL

erdőmérnök, a pilisi erdők hajdani főfelügyelője, kedves közlése alapján.

Atyám! Atyám vagy, én a gyermeked!
Add, hogy fohászként mondjam ki neved,
Add, hogy szeresselek hüen, nagyon.
Légy nekem több, mint bármi jutalom.
Légy egyszerűen az én atyám,
minden lépésemnél vigyázz reám,
adj tanácsot, ha problémák között
erőtlenül, ezerszer felnyögök,
adj fényt, ha sötétben eltévedek,
add, hogy ne zúgolódjam ellened.

Az élet bármily fájó és komor,
legyen bármily szükség, ínség, nyomor,
Ha nagyon fáj hogy egyedül vagyok,
Te tedd széppé a fénytelen napot,
Terítsd aranypalástodat reám,
Feledd el minden bűnömet, Atyám

Adj erőt, ha a harcban lankadok,
Légy utitársam, ha úton vagyok,
taníts imádkozni, mint gyermeket,
Te ébressz és Te altass este el,
Légy vendégem, ha szívem ünnepel,
Légy barátom, ha nagyon víg vagyok,
Légy tanítóm, kitől tanulhatok.
Légy jó atyám, aki engem szeret,
S én legyek jó, hű, igaz gyermeked.

Antalfy István,
Jenakijevo 1949. október
(szovjet hadifogolytábor)

Együttműködési megállapodás

A térség biztonsága érdekében a Visegrádi Polgárőr Egyesülettel megkötött együttműködési megállapodás alapján Pilisszentlászlói Egyesületünk 2024. július 20-án a Visegrádon megrendezett rendezvény biztosításában vett részt. A Visegrádi rock fesztiválon több ezres nézőközönség vett részt a rendezvény zárójelében. A biztosítást a Visegrádi Polgárőr Egyesület elnöke irányította, melyben egyesületünk tagjai aktívan vettek részt. A rendezvényen a Város polgármestere is jelen volt. A biztosítás számunkra külön jelentőséggel bírt, mivel több Pilisszentlászlói lakos és család biztonságba érezhette magát. A rendezvény befejezéseként Pilisszentlászlón járőrözést hajtott végre az Egyesület, az utolsó busz érkezéséhez igazodóan. A sportpálya öltözőjének épületében világítás volt. Ennek leellenőrzése során megállapítást nyert, hogy a még építés alatt álló létesítményben a vándortáborozó diákok és tanáraik fürdenek és használják a mellékhelyiséget.

Pilisszentlászlói Polgárőr és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Hagyományos foglalkozások

Állattartás

A Pilis-hegységben lévő falvak állattartásának alapjai a községi legelők, az erdő és benne található kaszáló rétek voltak. Tavasztól őszig a legelők biztosították főleg az állatok táplálkozását, amit a földeken megtermett takarmánnyal pótolnak főleg a téli időszakban. Ugyanakkor a kaszáló réteken télire való szénát is gyűjtöttek. Az ólakhoz, istállókhöz, takarmánytároláshoz szükséges faanyagot, követ, sövényt az erdőből nyerték.

A marha-, ló- és disznótartás mellett jelentős volt a kecsketartás (szegény ember tehene). A juhászat a hegyi falvainkban nem bírt nagy jelentőséggel. Ennek fő oka az lehet, hogy a nagy állatoknak fenntartott helyeken juhokat nem volt szabad

legeltetni. A nagyállattartás környékünkön nem csupán a földműveléshez és az erdei fuvarozáshoz nélkülözhetetlen igaerőt nyújtotta, hanem fontos táplálékot (hús, tej) és bőrt is.

A kecsketenyésztés múltja a Pilisben

Mint az, köztudott a pilisi falvakban, tehát szülőfalumban Pilisszentlászlón is tartottunk kecskéket.

Nem voltunk egyedül, hiszen szegénységből, nélkülözésből akkor is volt elég sokunknak része. Ahogy a szólás mondja: „Van aki beismeri, van aki tagadja”. Nos, azért mint pilisieknek nem kell röstelkednünk – szégyenkeznünk! Utána néztem, a régi rendeleteknek, és rájöttem, hogy Magyarországon a kecsketartás a tiltások szabályozásából állt.

A tiltások kezdete, bármilyen hihetetlenül hangzik de, már Árpádházi uralkodóinkig nyúlik vissza.

(A kép illusztráció)

Ekkor Nyugat – Európát megelőzve erdőtelepítéseket rendeltek el, ahonnan kitiltották a kecskéket. Később rendelet születik, hogy csak a „szegénységnek engedtesse meg, hogy egy- két anyakecskét tartson a mezőn”. Ettől kezdve jómódúaknak tilos volt kecskét tartaniuk.

Akkoriban, egy országot nagy kecskeállománya miatt a szegénység jelének hitték. Ha azonban így lenne, akkor hazánkat igen gazdag országnak kellene vélni, mert a kecskék száma már ugyancsak nem nagy, mert annak idején az utolsó években 250 000 darabra rúgott.

Németország pedig szegény volna, mert kecskeállománya 3 500 000 darabot is meghaladta, ami még akkor is tekintélyes szám, ha tekintetbe vesszük, hogy Németország területe kétszer akkora, mint az akkori történelmi Magyarország területe volt. A valóság az, hogy Németország nagy kecskeállományával is gazdagabb volt, mint mi, és gazdagsága nem akadályozta a kecsketenyésztés fejlesztését, sőt arra igen nagy gondot fordított.

Nos a fentiekől elkanyarodva, tényként lehet kezelni, hogy szülőfalumban és a környéki községekben, még a múlt század hatvanas évek kezdetéig tartottunk kecskéket. Nem találok ebben semmi kivétnevelőt, hiszen jómagam, és idősebb testvéreim még inkább kecsketejen nőttünk fel, és ezzel nem voltunk egyedül.

Földművelés

A XIX. század forduló határrendezéséig, de a Pilisi Községekben továbbra is a földművelés kétfordulós volt. Kivéve a községi legelőket, kaszálókat, erdőket, szőlőket, gyümölcsösöket, kenderföldeket, az egész termőföldet két fordulóban művelték, évente a lehetőségekhez képest mást vetettek, ültettek. Minden hónapnak – évszaknak megvolt a meghatározott munkafolyamata, szántás, vetés, ültetés, szénakészítés, kapálás, oltás, metszés, szüretelés, stb.

A trágyahordás, leginkább a nagyobb hó lehullása után történt, a cséplőgépek megjelenése előtti időkben a gabona nyomtatása augusztus közpétől késő őszig tartott. A csűr mögött készített gyűrű alakú ágyasba lerakott gabonát egymás után kötött és körbehajtott lovakkal nyomtatták. Nagyon gyakori volt azonban főleg a lovat sem tartó szegényebb családoknál (amelyből sajnos volt elég), az értékes magnak kézi hadaró cséppel való kinyerése.

Nehéz munka volt hajdanában a földművelés. A Pilisben különösen fárasztó, hiszen a hegyoldalban levő földek nehezen megmunkálható löszös talaj. A földművelés amúgy is nehéz munkáját még nehezítette a mezőgazdasági munkaeszközök korszerűtlensége is. A legjobban gépesített Pest megyében még voltak olyan községek, ahol leginkább faekét használtak.

Pilisszentlászlón, ha csak elvétve is, de még közvetlenül az I. világháború után is használtak faekét.

Jelemző a falusi észjárásra, hogy a szántóföld nagyságát nem kiterjedésével, hanem a beléje vetett mag mennyiségével mérték.

(egy pozsonyi mérő = 53,30 kg) Ebből a mennyiségből következtetni lehet a megművelt földterület nagyságára. Ha egy magyar hold /1250 négyszögöl/bevetéséhez két pozsonyi mérő búza kellett, ebből következtetni lehet, illetve könnyen kiszámítható a megművelt földterület nagysága.

Egy 1864 – es összeírás 100 kapára való szőlőt említ.

(„Egy kapás szőlő olyan kiterjedésű területet jelent,

amit egy ember egy nap alatt meg tud kapálni.”) Érdekességként, még had írjam le: a szőlőterület nagyságának meghatározásához is találtak megoldást, amely viszont csupán „köszönő” viszonyban volt, a valósághoz, hiszen ez 200 – 300 öl körül változott. A hegyvidéken biztos kevesebb volt a napi megkapált terület nagysága.

F R

„Hozzászólás a két jóbarát” cikkhez

Ugyanilyen dolog történt velem is majdnem ötven évvel ezelőtt. Az apósommal kaszálni mentünk. Én kétszer izmosabb voltam nála, de ő kétszer gyorsabban kaszált nálam. Rendszeresen fente a kaszáját, sőt egyszer ki is kalapálta a teljes hosszában az élt, hogy vékonyabb legyen, és könnyebb legyen kielezni a fenőkővel (kaszakővel), amit az oldalán hátul egy vízzel töltött fémtokban tartott. Én is az enyémet de én sosem fentem, bár ő az én kaszámat is kikalapálta vékonyra. „Fend a kaszádat, mert a fenéssel nem

maradsz el” – mondta. – Én nem a fenéssel maradok el, hanem a kaszálassal – válaszoltam.

Apósom apja már süket volt, de a szénatakaráson ő is részt vett. Mint az örült gereblyéztük a szénát, mert már egy órája dörgött az ég minden felől. Nehogy elázzon a száraz széna. Egyszer csak elkezdett zuhogni az eső. Mire az öreg megszólalt: - De csendben előjöv. Rég meghaltak mind, sőt már a feleségem bátyja is.

Losonci Miklós

Újabb földmunkás

Alexander is forog a sírjában A négy muskétás című regényének legújabb filmváltozatának egyik muskétása is néger lett. Egyenlőre a királyné és a milady is nő maradt, és Darktagnan szeretője is.

Hülye liberalizmus. Évszázadokkal a gyarmatosítás előtt nem léteztek néger testőrök. Nonszensz.

A Jánosik kocsmá

Negyven éve két (2) kocsmában láttam üvegajtós téglakályhát. Itt és Izbégen. Mind a kettőt sajátkezűleg F R építette. Ebben is magamra ismertem. A néhai telkemen én is minden nyáron

átépítettem a téglakályhát mert az enyéme minden télen szétrepedtek. Ellentétben Franyó Rudolf barátom több évtizedes téglakályháival. Azért egy telet az enyéme is kibírtak.

Ausztrália

Egy évre ad munkavállalási engedélyt. Utána mindenkinek haza kell repülnie Ausztráliából.

Losonci Miklós

LEVELEZÉS

Kedves Rudolf, kicsit Sváb Barátom!

Leveledet még tovább olvastam volna nagy érdeklődéssel.

Én 3/4 részben vagyok sváb, mert apai nagyanyám Dobos Rozália tiszta magyar.

Dédapám Jozef Kimmel, perfekt német volt, kihallgatta a marha vásárokból a magyarokat és svábul alkudott, mert a Horthy korszakban a pusztai cselédek tarthattak teheneket.

Nagyapám Kimmel György megtagadta svábságát, a nyelvet sem tudta, és az 1941-es népesség összeíráson a mellét verve mondta, hogy mi Kimmel-ek magyarok vagyunk. Így kerültük el a '45 utáni Rákosi kitelepítést.

Megírtam Elődeim élete, származásom kutatása c. könyvemet, javaslom, hogy Te is írd meg a Tiedet. Ha érdekel elküldöm az enyém nyomdai levonatát, mintának segítségül.

Nálad is kiszámítható a szlovák, sváb származási arány.

A Google-ból:

Szeifert név mit jelent? Milyen eredetű?

Nβ német eredetű, a Siegfried név egyik változata. (Az meg egy mitológiai személy volt, a germán mitológiában fontos szerepet játszott).

Nagyon tetszik a három nyelvűség, én a németet nem nagyon beszélem, szerencsére magyarul is tud a két unokám. 12 éve Bajorban élnek a szülőikkel gazdasági migránsként, politika mentesen. Az angolt az FM minisztériumban ingyen tanultam 4 ezer szókincsig jutottam, ami egyre kopik.

Többet is tudnék írni. Ha úgy gondolsz személyesen is találkozhatunk Budapesten, vagy akár a faludban is a központi kocsmában, ahol egyszer pár éve frissültünk a túracsapattal. Azt mondták a Tiéd, és nagy tisztelettel beszéltek Rólad.

Köszönöm, ha postázol könyvet, akár utánvétellel is kifizetem.

Címem: 2030 ÉRD, Rezeda u. 1./a
Tel.: 06 23 390 519

Eddig nekem csak 12 kiadott könyvem van, a 13. lesz az életregényem kerek évfordulómra, olvasmányosan írva.

Nagyon örülök a kultúra lovagrend kitüntetésednek. Úgy vélem mindenki örül a munkája elismerésének, még titokban azok is, akik tagadják ezt.

Szakmai írásaimért a Miniszteremtől kapott ÉLETFA kitüntetésem, után már csak az Aranydiplomámat várom Gödöllőn szeptember végén.

Nem tudhatod, hogy én az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségében tevékenykedem közel 20 éve, az USA emigrációban alapító **Bocskay T. József barátságával, aki az 1956-os Lovagkeresztet azzal adta át: "Ápold és őrizd 1956 eszméjét".**

A 60. évfordulóra összeállítottam 1956 Igazságáról esszé könyvemet. Ezért megkaptam a Hűség a Hazához Érdemkeresztet.

Különben a Szkíták elődjétől, majd ellenségüktől, a Kümmer törzstől származom a génjeimben van a LÓ szeretete. Tervezem a génvizsgálatomat. A felvidékről a szkíták elűzték a Kümmer-eket svábföldre.

A huszár hagyományörzőknél sajtófelelős vagyok 15 éve. Két nagyapám huszár volt az első és második háborúban.

A HARMADIK ATOMHÁBORÚT KERÜLJÜK EL, "ÚSSZUK MEG!!!!!! Minden normális ember ezt kívánja, de sok a nemnormális.

Szívélyes barátsággal üdvözöllek: Kimmel István

TISZTELT LOVAG ÚR!

Ekkora kitüntetést olvasva, alig merlek tegezni, és a megszólítást is megváltoztatom. Dicsőséged nem csak a tied, hanem a falué, sőt az egész Pilisé is, hiszen te vagy térségünkben az első ebben a szép és nagy rangban. Egyhamar nem is igen lesz párod. Röviden:

LE A KALAPPAL A PILISI MAGYAR
KULTÚRA LOVAGJA ELŐTT!

Ez a lapszám is a megszokott színvonalú. Egy megjegyzés csak tőlem: én is a szlovák szót használom a tót helyett. Ebben is egyet értünk.

Jó erőben és egészségben éljen a Lovag, a többszörös helyi Polgármester, a Főszerkesztő és Laptulajdonos, valamint a sokkönyves Író! De legelőször is a jó Szakiparos, hiszen a kétkezi munka az alapja mindezeknek. (Én is erdőmunkásként kezdtem a pályát).

Barátsággal és elismeréssel:
D. P a l i

Kedves Rudolf!

Szívből gratulálok lovaggá avatásodhoz, és nagyon szépen köszönöm a cikkem megjelenését! Most jöttem meg a Radnóti-filmünk első kétnapos forgatásáról, kivagyok mint a liba, de ezt az újságot olvasni mindig öröm.

Szeretettel üdvözöllek, hosszú-hosszú lovagi létet kívánva:

Csere P.

Kedves Rudolf!

Köszönöm a Kürtöst, örömmel átolvastam. Szívből gratulálok a Magyar Kultúra Lovaggá avatásodhoz. Hivatás szerűen írsz, 54 könyved és a Kürtös írásaidal maradandót alkotsz. Pilisi könyveidből olvashattam részleteket, sokat jártuk a Pilist túrakörrel, kutattuk a PÁLOSOK - at is. Pilisszántón a Polgi-tól is sokat megtudtunk.

Nagy szerencse nekem, hogy az angliai úton megismerkedtünk. További hasznos és jó munkát kívánok, jó egészségben.

Üdvözlettel: Kimmel István

Ez volt az egyik legfontosabb üzenete az idej polgárőr napnak

A Tisza-tó fővárosában, Tiszafüreden ünnepelte a 29. Országos Polgárőr Napot június 22-én az Országos Polgárőr Szövetség. A rendezvényen másokkal együtt részt vett Rétvári Bence miniszterhelyettes, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára, Balogh János altábornagy, országos rendőrfőkapitány, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye vezető tisztségviselői, és a polgárőrség

legkülönbözőbb partnerszervezeteinek a vezetői. Az házigazda Tiszafüred polgármestere, Ujvári Imre üdvözlő beszédében a biztonság értékét hangsúlyozta. Gazdasági szempontból is érték a biztonság, különösen az egy olyan feltörekvő turisztikai régió számára, mint amilyen a Tisza-tó térsége. „A biztonságért azonban meg kell dolgozni!”

mondta később Ujvári Imre. Abban, hogy Tiszafüred biztonsági mutatói országosan is kiemelkedően jók, a helyi rendőrségnek, a polgárőrségnek és az önkormányzatnak is sok munkája van. Közös sikereiken felbuzdulva Tiszafüred vezetése – amely 5 millió forinttal támogatta a 29. Országos Polgárőr Nap megrendezését –

az ide látogató több tízezer turista és a helyiek érdekében magasabb színt kívánja emelni együttműködését a polgárőrséggel – jelentette be.

Dr. Túrós András, az Országos Polgárőr

Szövetség elnöke Pintér Sándor belügyminiszternek az OPSZ küldött gyűlésén elmondott szavait idézte, aki azt mondta: „A polgárőrség egy nemzeti kincs”.

„Bizony az!”, szögezte le az OPSZ elnöke. Annyira egyedi! Annyira speciális! Annyira különleges, hogy sem hazánkban, sem Európában, de a világon sincs a polgárőrséghez hasonló szervezet. Hungarikum. Le kellene védeni!,- mondta.

„Mutassanak még egy olyan civil szervezetet, amely 2016 óta, azaz immár nyolcadik éve védi az országhatárt, és ez idő alatt legalább 100.000 határsértő elfogásában jeleskedtek! Ne keressenek! Nem fognak találni! Nincs konkurenciánk, nincs versenytársunk!”

Ez azonban egyszersmind felelősséget is jelent valamennyi polgárőr számára, mutatott rá az OPSZ elnöke.

A polgárőrség társadalmi megbecsültsége egyszerre köszönhető Magyarországi Kormányának, a polgárőrség stratégiai partnerének, a rendőrségi-rendészeti együttműködéseinek, a széleskörű lakossági kapcsolatoknak. Dr. Túrós András rámutatott: a polgárőrség azt teszi, amit helyben, a helyi közösségek tagjai igényelnek, várnak, elvárnak tőle. Ezért is olyan sikeres és elismert a polgárőrség mindenütt.

A polgárőrség társadalmi beágyazottságát jelzik a június 9-i önkormányzati választási eredmények is. Dr. Túrós András megjegyezte: Nem szokták, ő sem szokta a választások eredményét kommentálni, most azonban nem hagyhatja szó nélkül azt a tényt, hogy a választáson taroltak a polgárőr vezetők. Országosan 85 polgárőr egyesületi elnököt

választottak polgármesterré. Az országos elnökségben három polgármester dolgozik, s további egy-egy a felügyelő és az etikai bizottságban. Rajtuk kívül több száz polgármester tagja települése

polgárőr egyesületének, és ezres nagyságrendben vannak polgárőrök az önkormányzati képviselők között.

„Ezek a tények egyértelmű bizonyítékai annak, hogy a polgárőrség mély, nagyon mély gyökerekkel rendelkezik a településeken. Egyszersmind garancia is arra, hogy közbiztonság három lába – az önkormányzatok, a rendőrség és a polgárőrség – még erősebb, még stabilabb lesz a településeken.

AZ OPSZ elnöke szerint a polgárőrség Szent László, a lovagkirály szelleméhez méltón végzi. A történetírás szerint Szent László korában hazánk az akkori Európa legbiztonságosabb országa volt. Most is az!

A polgárőrség az elmúlt évtizedekben megszilárdította helyét a rendészeti szervek családjában. A rendészettudomány kisegítő rendészeti szervként említi ma már a polgárőrséget. Mindez azt bizonyítja, jegyezte meg az elnök, hogy jó úton járnak. A szervezet folyamatosan fejlődik, erősödik. Létszáma stabil, szakmai munkája – az évi 10 millió szolgálati óra – nélkülözhetetlen a közbiztonság védelmében.

„Köszönet és hála minden polgárőrségnek. Szerintem rendben vagyunk!”, jelentette ki dr. Túrós András.

Dr. Balogh János országos rendőrfőkapitány és dr. Túrós András, az OPSZ elnöke később megújították a két szervezet között nyolc éve aláírt együttműködési megállapodást. Erre az év elején módosított polgárőr törvény miatt volt szükség. ” forrás: OPSZ

Egyesületünk részéről Mihics József elnök, Mihics Krisztián polgárőr és Gyetvai Szabina pártolótag

vettek részt a rendezvényen, melyre Mihics József elnök meghívást kapott Ujvári Imre Tiszafüred polgármesterétől és Dr. Túrós András ny. r. altábornagy OPSZ elnök úrtól. Nagyon jól szervezett élményben gazdag rendezvény volt köszönjük. Fotó: Bakonyi Ágnes OPSZ sajtófőnök

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Jeles napok, dicső személyek július-augusztus

HENRIK császár, hitvalló. Meghalt 1024. Ünnepe: július 15. A regensburgi hercegi udvarban nevelkedett. Az életszentség és a királyi méltóság harmónikusán egyesült benne.

A bambergi püspökségen kívül több apátságot alapított és templomot építtetett. Ebben nagy segítségére volt nővére, boldog Gizella, Szent István királyunk felesége. Henrik = Heinrich az ónémetben: udvari fejedelem.

LŐRINC vértanú. Meghalt 258. Ünnepe: Augusztus 10. II. Sixtus pápa tanítványa, később diakónusa volt. Mikor a pápát halálra ítélték, Lőrinc sejtette, hogy az egyházfőt ő is követni fogja, ezért az egyház kincseit a szegények között szétosztotta, mikor Róma prefektusa a kincseket kérte tőle, Lőrinc a szegényekre mutatott: „Íme az egyház kincsei”. Erre a vasrostélyon elevenen megsütötték. Neve a mise kánonjában is megvan. Tetemei a római Lorenzo bazilikában vannak. Szent Lőrinc –Laurencius a latinban: borostyánkoszorús, babérkoszorús.

MÁRIA MAGDOLNA bűnbánó. Meghalt: 63 körül. Ünnepe: július 22. Ismeretes Magdalai Mária képe, amint töredelmesen, összekulcsolt kezét koponyára helyezi. Szívét, lelkét marcangolta az a tudat, hogy eddig fenékgig ürítette az élvezetek kelyhét.

Mikor meghallotta, hogy a Názareti Jézus közeledik, töredelmes lélekkel szabadulni kívánt halálos bűneitől. Életének legnagyobb öröme lett, mikor maghallotta a Názareti szavait: „Bűneid meg

vannak bocsájtva, menj békével.” Mária Magdolna a droguisták, bördízárusok és bőrkereskedők védőszentje. Magdolna neve zsidóul, és az arábi nyelvben: örtorony. Egyébként Magdolna név a Magdala helységből származik. Becéző neve: Magda – Magdi – Dusi.

MÁRTA szűz. Meghalt 80 körül. Ünnepe: Július 29. Megvendégelte Jézust. Jelen volt Lázár feltámadásánál. A gondos és serény háziasszonyok mintaképe, ezért neveztek el róla számtalan jótékonyági intézményt. Márta Caldeusban: úrnő, a zsidóban: szomorú. A pincérek, vendéglősök, szobrászok, festők védőszentje. Segít a hirtelen halál ellen.

Titanic

Amikor a jéghegynek ütközött, sokan azt még észre sem vették. Folytatták a táncolást, alvást, társalgást, szerelmet, stb. Pedig a vég már elkezdődött. Még két óráig sem tartott. Európa még mindig Oroszországtól fél, pedig már dugig tele

vannak afrikaiakkal és ázsiaiakkal. Akik vagy nem fehérek, vagy nem keresztények. Önvédelem helyett Putyinoznak a nyugat – európaiak.

Losonci Miklós

Magától értetődő volt...

... hogy mindenkinek csak a saját szülőházájában volt joga élni, ahol értett mindenkit, és őt is mindenki megértette.

Ahol bennszülött volt. A német kereszténydemokrata Merkel engedett be mindenkit, és évtizedek óta nácizzák, fasisztázzák az Alternatíva für Deutschlandot a migráció ellenessége miatt. Kétszínű módon most már a migrációellenességgel nyerte meg a választást a kereszténydemokrata CDU, CSU pártszövetség is. Miután elvetették a leendő polgárháborújuk csíráját.

Losonci Miklós

Életbölcsességek

"Amikor a méh eltűnik a földről, az embernek már csak négy éve van hátra. Nincs több méh, nincs több beporzás, nincs több növény, nincs több állat, nincs több ember."

Albert Einstein

- A szexet Isten teremtette. A házasságot a papok.
- Egy gyermek ki akarta venni a vízből a halat,

hogy meg ne fulladjon!

- A szél lapozni tud, de olvasni nem.
- Az a mű amit olvasnak él, az a mű amelyet másodszor is elolvasnak megmarad.
- Az olyan ember, aki könyvet olvas, soha nincs egyedül.

F R

Az örök barátság pár hónapja

A jugoszláv-magyar barátsági szerződés, 1940. december 12.

Amit itt látunk, az a Közép-Kelet-európai kisállamok nyomorúságának fájdalmas dokumentuma, az eleve kudarcra ítélt próbálkozások, a hiú remények és a megszegett ígérek valóságos kavalkádja. Az ember nehezen kerülheti meg, hogy legalább önmagának ne tegye fel a kérdést: azok, akik alig több mint húsz évvel

azelőtt Bécs, Budapest, Prága vagy Zágráb terein eufóriában temették a Monarchiát és éltették saját „szuverén” nemzetállamaik megszületését, belegondoltak-e valaha is abba, hogy mi következik?

Hiszen a következmények felméréséhez nem kellett volna kivételes váteszi tehetség, nem lett

volna szükség politikusi vagy katonai lángelmére. Bőven elegendő lett volna az erőviszonyok és a lehetőségek tiszta fejjel való felmérése. Sajnos, éppen ez a bizonyos „tiszta fej” hiányzott leginkább azokból az időkől és azokból az emberekből. Egy olyan térség, amely elveszíti addigi egységes és nagyhatalmi státuszát, de változatlanul legalább három hatalmas szomszéd közé ékelődik, ugyan mire számíthat?

A kérdés, bármilyen indokolt, egyszer és mindenkorra költői marad.

Felejtjük el a politikai, nemzetiségi, faji stb. kérdések

„megoldásának”

marxista maszlagját.

Ezeket soha nem lehet „megoldani”

(tulajdonképpen

miben állna a

„megoldás”??),

ezeket legfeljebb

kezelni lehet – jól

vagy rosszul. A Monarchiában sikerült ezeket kezelni, a korabeli példák ismeretében sokkal inkább jobban, mint rosszabbul. A helyébe lépő kisállamok számára azonban ez a helyzet is csak egy volt a kezelhetetlenek közül.

Ahogy a nemzeti szuverenitás kérdése is. Ezek az államok nyugatról Németország, keletről Oroszország (akkor a Szovjetunió), délről a szintén mindegyiküknél jóval erősebb Olaszország közé szorulva ugyan miféle szuverenitásról ábrándozhattak? Mit várhattak olyan vezetőktől, akik közül az egyiket Adolf Hitlernek, a másikat Joszif Sztálinnak, a harmadikat Benito Mussolininak hívták?

A kérdés ismét indokolt – és ismét költői.

Rejtély, hogy az 1940. december 12-én megkötött jugoszláv-magyar államközi szerződést az utókor miért hívja következetesen örök barátsági szerződésnek, annak ellenére, hogy annak hivatalos neve Barátsági Szerződés a Magyar Királyság és a Jugoszláv Királyság Között, mindenféle „örök” nélkül, legfeljebb a szerződés szövegében céloznak rá, hogy a barátságot öröknek szánják.

Megkötésének körülményei a legteljesebb

mértékben tükrözik mindazt, amire fentebb már céloztam. Teleki Pál miniszterelnök, a területi revízióban elért sikerei dacára, tökéletesen látta annak a helyzetnek a lényegét, amibe Magyarország került. A széthullott Csehszlovákia részéről Kárpátalja visszacsatolása (1939. március) már nem jelentett veszélyt, de 1940 augusztus végére Észak-Erdély Romániától való visszaszerzése a két ország addig sem éppen felhőtlen viszonyát a közvetlen háborús konfliktus

szélére sodorta, és Magyarország nem mondott le a Jugoszláviához került Délvidék visszaszerzéséről sem. Teleki a revíziók tekintetében hajthatatlan volt, viszont következetesen szembe szegült a németekkel Lengyelország esetében. A lengyel

hadjárathoz sem utánpótlást, sem csapatszállítást nem engedélyezett magyar területen keresztül, és lengyel menekültek ezreit fogadta be.

Magyarország ezzel hatalmas „fekete pontot” szerzett Hitlernél és a lengyelek ellen időközben szintén fellépő Sztálinnál, de nem járt jobban Nagy-Britanniával sem.

A brit birodalom hiába adta fel pozícióit Közép-Európában, a térséggel kapcsolatos igényein ez semmit nem változtatott. Egyértelművé tették számunkra, hogy az addigi brit szövetségesekkel (elsősorban éppen Jugoszláviával) való háborús konfliktus az ő részükről hadüzenetet fog kiváltani.

Angolhon azonban messze volt, Németország és a Szovjetunió viszont itt álltak a kapuban.

Magyarországnak szövetségesekre volt szüksége, mert addig is egyértelmű volt, hogy a Monarchia szétverésével keletkezett kisállamok külön-külön nem állhatnak meg sem a németekkel, sem a szovjetekkel szemben – sőt, Magyarország számára még közvetlenebb fenyegetés volt a Kisantant, aminek akkor még csak egyetlen állama, Csehszlovákia hullott szét.

Horthy kijelentése, hogy a szerbek az egyetlenek, akikkel pirulás nélkül foghatunk kezét, tulajdonképpen a nemzet véleményét tükrözte. Teleki kormánya 1940 folyamán a legkülönfélébb félhivatalos (többek között a később mártírhalt Bajcsy-Zsilinszky Endre által) és diplomáciai csatornákon puhatolózott Belgrádban, jugoszláv részről pedig határozott fogadókészség mutatkozott.

Maga a szerződés nagyon hamar elkészült – igaz, éppenséggel hosszú sem volt. A szó jogi vagy diplomáciai értelmében nem szövetségi szerződés, tartalma szerint pedig inkább együttműködésre irányuló elvi megállapodás. Eléggé határozott jelei vannak, hogy Teleki ezt a szerződést politikai munkássága csúcsának tekintette, és óriási sikerként élte meg.

Vajon tényleg az volt-e?

Ha igaz – márpedig igaz – hogy a politika a lehetséges művészete, akkor tényleg csúcsteljesítmény volt, abban az értelemben mindenképpen, hogy Teleki a lehetőségekből felismerte és felhasználta azt a nagyon keveset, ami az ő és az ország rendelkezésére állt.

Hogyan szólt, és mit is tartalmazott a jugoszlávokkal kötött szerződés?

Preambuluma a következőképpen hangzott:

Ő főméltósága a Magyar Királyság Kormányzója és Őfelsége Jugoszlávia Királyának nevében a Királyi Régensek figyelembe véve a nemzeteik között örvendetesen fennálló jószomszédságon, szinte megbecsülésen és kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolatokat, óhajtva, hogy kapcsolataiknak szilárd és tartós alapot adjanak, abban a meggyőződésben, hogy a politikai, gazdasági és kulturális téren fennálló kölcsönös köteleknek megszilárdítása és szorosabbá tétele a kétszomszédos ország érdekeit, valamint a Dunavidék békéjét és jólétét fogják szolgálni, elhatározták, hogy Barátsági Szerződést kötnek és ebből a célból meghatalmazottaikká kijelölték: őfőméltósága a Magyar Királyság Kormányzója körösszeghi és adorjáni Csáky István gróf őnagyméltóságát, m. kir. titkos tanácsost, m. kir. külügyminisztert, Őfelsége Jugoszlávia Királyának nevében a Királyi Régensek: Cincar-Markovics Alexander őnagyméltóságát, Jugoszlávia királyi külügyminiszterét, akik jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik kicserélése után a következő

rendelkezőkben állapodtak meg.

Nehéz megállni a megjegyzést: mindez valóban akár így is lehetett volna – ha nincs Trianon. Talán most látszott legvilágosabban, hogy Trianon nem csupán érzéketlen és igazságtalan rablódiktátum, hanem egy végtelenül ostoba, a politikai bölcsességet és előrelátást teljességgel nélkülöző tákolmány is. Egy dologra alkalmas, arra azonban tökéletesen: hogy ebben a térségben mindenki – áldozat és „kedvezményezett” egyaránt – bármilyen krízis esetén garantáltan a létező leghetetenesebb helyzetbe kerüljön.

A történelmi események egyszerűen nem alakulhattak úgy, hogy bármilyen normális együttműködés (szövetségről már nem is beszélve) létesüljön közöttük; nem, hogy a barátságnak, de a normális szomszédságnak is elvették még az esélyét is Magyarországtól és a minket környező, sőt, távolabb eső államoktól is.

Ám nézzük, maga szerződés mit is tartalmazott?

•cikk. A Magyar Királyság és a Jugoszláv Királyság között állandó béke és örök barátság fog fennállani.

•cikk. A Magas Szerződő Felek egyetértéssel abban, hogy tanácskozni fognak mindazokban a kérdésekben, amelyek megítélésük szerint kölcsönös kapcsolataikat érinthetik.

•cikk. A jelen Szerződés meg fog erősíteni és a megerősítő okiratok, mihelyt lehetséges, Budapesten ki fognak cseréltetni.

A Szerződés a megerősítő okiratok kicserélésének napján lép életbe.

Aminek hitelül a fentnevezett Meghatalmazottak ezt a Szerződést pecsétjeikkel ellátva aláírták.

Kelt két eredeti példányban Belgrádban, 1940. évi december hó 12. napján

Csáky sk.

Cincar-Markovics sk.

Ne legyünk képmutatók: nagyrészt általános és semmitmondó szövegnek látszik – mint ahogyan az is. Elgondolkozhatunk rajta, milyen politikai helyzet kellett ahhoz, hogy már ezt a három mondatot is sikerként és előremutató próbálkozásként lehessen értékelni...

Folytatása köv...

Copyright: Dr. Csere Péter

AUGUSZTUS 20.

Az államalapítás ünnepe

Géza után a fejedelmi trónra fia Vajk, aki kereszténységben az István nevet kapta, amely görögből származik és jelentése dicsőséggel övezett lépett.

Születésekor a birodalmat sok veszély fenyegette. Előbb saját pogány rokonainak ellenállását kellett letörnie.

Legjobban a somogyi fejedelem Koppány fenyegette. Az ősi jogra való hivatkozással jogot formált a hatalomra. Igényét a fejedelmi trónra Saroltával, Géza özvegyével és István édesanyjával, történő házasságával akarta megerősíteni. Minden elégedetlent összegyűjtött és Esztergomhoz vonult. A fiatal uralkodónak alig sikerült elszöknie.

Átkelt a Dunán és a Garam partján tábort épített. Segítséget a Szlovák hatalmasságok Pázmány és Hont saját csapataikkal nyújtottak.

A döntő ütközet Veszprém mellett zajlott le. Koppány vereséget szenvedett, foglyul ejtették és megölték (felnégyelték). I. Istvánnak azután el kellett hárítania a Cseh és Lengyel király támadásait.

Uralkodása alatt elterjedt és megerősödött az országban a kereszténység.

A régi Nagy Morva Birodalom tapasztalatai alapján az ország irányításában sok reformot vezetett be.

1000. december 25. II. Szilveszter pápától megszerezte a királyi koronát.

I. István király alapítója volt a soknemzetiségű államnak. Feleségül Gizellát a Bajor fejedelem lányát vette el, akivel elterjesztette a kereszténységet.

HOGYAN JÖTT LÉTRE A MAGYAR ELNEVEZÉS?

Anonymus krónikája-a forrást írásba foglalta – előadja, hogy Ungvár, amely a jelenlegi Kárpát - Ukrajnában található, amelyet bevettek az uraltáji törzsek lett elnevezve.

Ebben a krónikában a nagy műveltségű névtelen jegyzője II. Béla Királyi udvarának, azt írja, hogy a

nagy lakoma után, ami következett: „negyedik napon Álmos fejedelem összehívta a tanácsot, esküt vett tőlük és még életében fiát, Árpádot fejedelemmé megválasztatta”.

Tovább a krónika előadja: „Árpád, Ung név alapján, amelyet minden harcosa így nevezett Ungaria (Hungaria) fejedelmévé lett megválasztva. Ez az elnevezés az egész világon a mai napig használatos”

Egyéb források alapján az elnevezés a hét törzs egyikéből – Onugur-Ongri – bol származik.

PÁZMÁNY ÉS HONT

A leendő király I. István fejedelmi székhelyén, Nyitrán tartózkodott, ahol megismerkedett a szlovák Pázmány és Hont főispánokkal. Mindkettőjüknek már akkoriban jelentős örökölt birtokaik voltak. Mikor a Koppány elleni harcban a fejedelemnek katonai segítséget nyújtottak, I. István őket további terjedelmes birtokokkal ajándékozta meg. Némelyek belőlük átterjedtek a jelenlegi Magyarországra.

Az utódok általában asszimilálódtak, de sokan öntudatukat a középkor végéig megőrizték.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015